

اطلاع رسانی

کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه

سال نوزدهم - شماره صد و نودم - شهریور ۱۴۰۳

مدیر مسئول: امیر رمضانی

همکاران این شماره

سوده جبلی _ طاهره خاجی _ کبری عظیمی

نشانی: تهران، خیابان شهید باهنر، خیابان شهید آقایی، شماره ۲۴

صندوق پستی: تهران ۱۸۴۴-۱۹۳۹۵

نمابر: ۲۲۸۰۲۷۳۱

تلفن: ۳۰-۲۲۸۰۲۷۲۹

معرفی نشریه

نشریه «اطلاعرسانی» کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه با هدف آگاهی خوانندگان محترم از جدیدترین منابع موجود در کتابخانه تخصصی و همچنین دیگر منابع منتشر شده در حوزه تخصصی آن کتابخانه تهیه و تنظیم شده است. به منظور دسترسی سریع تر و تسهیل کار محققان، پژوهشگران و کلیه اعضای محترم کتابخانه، نسخه الکترونیکی نشریه از طریق پست الکترونیک ارسال می گردد.

نقل و اقتباس از نشریه اطلاعرسانی کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه با ذکر منبع بلامانع است.

صفحه	عنوان
۴	کتاب های فارسی
۶	کتاب های لاتین
۷	معرفی کتاب های فارسی
۱۵	معرفی کتاب های لاتین
۱۷	مقالات فارسی
۱۹	مقالات لاتین

- ۱- ارمغان مکزیکی: یادداشت‌های یک ماموریت/ محمدتقی حسینی.- تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشدان، ۱۴۰۳.
- ۲- امنیت در خاورمیانه/ [ویراستاران] اندرس جاگرسگوگ، مایکل شولز، اشوک سواين؛ ترجمه علی آدمی، مبین کرباسی.- تهران: ابرار معاصر تهران؛ دانشگاه علامه طباطبائی، معاونت پژوهشی، ۱۴۰۰.
- ۳- ایران تایشی: خاطرات، تجربیات و برداشت‌ها از دوره سفارت در ژاپن ۱۳۹۰-۱۳۸۶/ تالیف عباس عراقچی.- تهران: اطلاعات، ۱۴۰۱.
- ۴- بهره‌گیری از توریسم سیاسی برای کاهش تنش با کشورها/ مولفان سمیه ترناس، علی ظهیرنیا، ایمان محسنی‌نیا.- تهران: آرنا، ۱۳۹۵.
- ۵- حقوق بین‌الملل از منظر علوم زبان: نقش علوم شناختی، زبان‌شناسی، پراگماتیک و هرمنوتیک در تولید و تفسیر سند در حقوق بین‌الملل/ مولف محمدحسین میرزاده؛ دیباچه علی مشهدی؛ اظهارنظر یولف لیندرفالک ... [و دیگران].- تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای حقوقی شهر دانش، ۱۳۹۸.
- ۶- دو سده مذاکره در تاریخ دیپلماسی ایران؛ قواعد، دستاوردها و ابتکارات ایرانی/ به کوشش اداره تاریخ شفاهی و مطالعات تاریخی.- تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۴۰۲.
- ۷- دیپلماسی اقتصادی و برندسازی ملی/ مولف امیرحسین عرب‌پور؛ با مقدمه محمدرضا دهشیری.- تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۴۰۲.
- ۸- ریشه‌های شرارت: زمینه‌های نسل‌کشی و سایر خشونت‌های گروه/ [نویسنده آروین استاوب]؛ مولف [صحیح: مترجم] محمدباقر امیرانی.- تهران: [آرین‌خو]، انتشارات انوشه، ۱۳۹۹.

۹- سیاست اقتصادی چین / نویسندگان حامد مهربان، محمدجواد رحیمی. - تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۱.

۱۰- سیاست و حکومت در چین: از امپراتوری تا سوسیالیسم با مشخصات چینی / ابوالفضل علمایی فر؛ [به سفارش] مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی [وزارت امور خارجه] و مرکز تحقیقات چین دانشگاه علامه طباطبائی. - تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۴۰۳.

۱۱- عواطف در سیاست بین‌الملل: فراسوی جریان اصلی روابط بین‌الملل / نویسندگان (ویراستاران) یوهان آریفین، ژان مارک کویکاد، وسلین پوپوفسکی؛ مترجمان محمد سلطانی‌نژاد، نرگس حجتی‌رمضانی. - تهران: ابرار معاصر تهران، ۱۴۰۱.

۱۲- فرانسه و اعلامیه بالفور: شکل‌گیری رژیم صهیونیستی به روایت اسناد وزارت امور خارجه فرانسه / فیلیپ پره‌ووست؛ مترجم مطهره مرادیان‌سرخ؛ [برای] دفتر مطالعات سیاسی نشر عمیق. - تهران: نشر عمیق، [۱۴۰۲].

۱۳- فرهنگ دیپلماتیک: (واژه‌نامه حقوقی اقتصادی و نظامی سیاسی): فارسی به ارمنی - ارمنی به فارسی / نویسنده واهگان آفیان. - [ملارد]: حوزه مشق، ۱۴۰۱.

۱۴- مداخله روسیه در مناقشات قومی: مورد ارمنستان و آذربایجان / نویسنده جیمز جی کویل؛ مترجمان قاسم اصولی‌اودلو، مرضیه رودگر صفاری. - تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۳.

۱۵- هیزم بر آتش: نقش ترامپ در افول سیاست خارجی آمریکا / جان گلاس، کریستوفر پرل، تریور ثرال؛ مترجمان محمدرضا دهشیری، زهرا امامی، میلاد الهی‌نیا. - تهران: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، معاونت برون‌مرزی، پژوهش‌های کاربردی، ۱۴۰۰.

- 1- **Impossible victory: how Iraq defeated ISIS/ Haider al-Abadi.-** London: Biteback Publishing, 2022.
- 2- **Managing great power politics: ASEAN, institutional strategy, and the South China Sea/ Kei Koga.-** Singapore: Palgrave Macmillan, 2022.
- 3- **The Fifth act: America's end in Afghanistan/ Elliot Ackerman.-** London: William Collins, 2022.
- 4- **The Four ages of American foreign policy: weak power, great power, superpower, hyperpower/ Michael Mandelbaum.-** New York: Oxford University Press, 2022.
- 5- **The Political science of the Middle East: theory and research since the Arab uprisings/** edited by Marc Lynch, Jillian Schwedler, and Sean Yom.- New York: Oxford University Press, 2022.
- 6- **The Weaponisation of everything: a field guide to the new way of war/ Mark Galeotti.-** New Haven; London: Yale University Press, 2022.

۱- مداخله روسیه در مناقشات قومی: مورد ارمنستان و آذربایجان

جیمز جی کویل

قاسم اصولی‌اودلو، مرضیه رودگر صفاری

تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۳

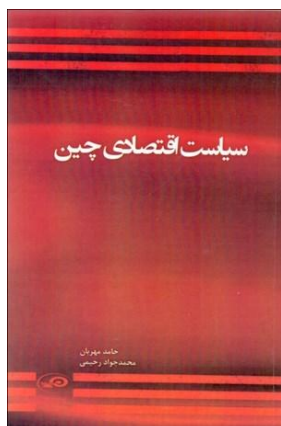
چکیده

جیمز کویل، مشاور بین‌المللی در حوزه امنیت و سیاست خارجی است. وی مدیریت مطالعات خاورمیانه دانشگاه جنگ ارتش آمریکا را بر عهده داشته‌است و در سال ۲۰۱۸ میلادی کتاب جنگ‌های مرزی روسیه و درگیری‌های منجمد را به رشته تحریر درآورده‌است. نویسنده اظهار می‌دارد، فرضیه کتاب جنگ‌های مرزی روسیه و درگیری‌های منجمد این است که روسیه از سیاست خارجی جوجیتسو^۱ - تهدید و تحریک کردن و جا خالی دادن و پرتاپ کردن - برای گسترش و نفوذ، در ورای وزن ژئوپلیتیک خود استفاده کرده‌است. این کشور به استثنای داشتن زرادخانه اتمی و سرزمینی وسیع، یک قدرت سطح متوسط به شمار می‌آید. سیستم آن از نظر سیاسی توسط گروهی از الیگارش‌ها به رهبری پوتین اداره می‌شود. تسلیحات و تاکتیک‌های نظامی متعارف این کشور کمتر توسعه یافته‌تر از تسلیحات سازمان پیمان آتلانتیک شمالی است و جمعیت ۱۴۵ میلیونی آن کمتر از نصف جمعیت آمریکا است و جی دی پی اقتصاد بر پایه استخراج منابع طبیعی آن فقط با ایتالیا برابری می‌کند. با وجود این ضعف‌ها، اما اعتبار دیپلماتیک روسیه به سه دلیل بیشتر از هر زمان دیگری است. اول اینکه رقبای احتمالی هم‌تراز آن در آشفته‌گی سیاسی یا اقتصادی هستند. دوم اینکه روسیه از سیاست انرژی استفاده کرده‌است تا اروپا به ویژه ترکیه را مدیون خود نگاه دارد و سوم اینکه روسیه با زیرکی، آشفته‌گی‌های قومی بر سر مرزهای خود را به گونه‌ای اداره کرده‌است تا نقش بزرگی در خصوص حفظ صلح منطقه به خود اعطا کند.

^۱. ورزش ژاپنی است که از روش فنون‌های گرفتگی، پرتابی و قفل مفاصل برای خنثی کردن حریف استفاده می‌کند.

نگارنده با عنایت به سه موضوع مذکور، بیشتر جنگ‌های مرزی را مختص موضوع سوم می‌داند و اشاره می‌دارد که الگوی حمایتی روسیه از اقلیت‌های قومی در این راستا، شامل مسلح کردن شبه نظامیان این اقلیت‌ها، تشویق مستقیم یا غیرمستقیم آن‌ها به شورش علیه دولت مرکزی که از نظر بین‌المللی به رسمیت شناخته شده‌اند و پیشنهاد میانجیگری در اجلاس صلح و اطمینان از این موضوع که اجلاس هرگز به یک طرح صلح قابل اجرا ختم نمی‌شود، می‌باشد و بعد از این مراحل، روسیه به بخش جدایی‌ناپذیر از مناقشه‌های کشورها تبدیل می‌شود و این‌گونه درگیری حالتی منجمد به خود می‌گیرد و در آن، روسیه سطح خشونت را کنترل می‌کند.

کتاب حاضر که شامل شش فصل است، در واقع، اولین جلد از مجموعه‌ای است که قرار است به مناقشه مذکور بپردازد و به نوعی کتاب به اولین مناقشه و موضوع ارمنستان و آذربایجان اختصاص یافته‌است. فصل اول کتاب ریشه‌های مناقشه را مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل دوم، وجهه نظامی مناقشه منجمد را واکاوی می‌کند. فصل‌های سوم و چهارم، جنبه‌های سیاسی و اقتصادی مناقشه منجمد شده را بررسی می‌کنند. فصل پنجم، از دریچه دیپلماتیک به بررسی موضوع می‌پردازد. فصل ششم، نتیجه‌گیری کتاب است. کتاب در تلاش است تا گام‌های نظامی، سیاسی، اقتصادی و دیپلماتیک برداشته شده برای موضوع ناگورنا-قره‌باغ را توصیف کرده و هزینه‌های مناقشه منجمد شده برای تمام طرف‌ها را آشکار و تبیین نمایند.

۲- سیاست اقتصادی چین

حامد مهربان، محمد جواد رحیمی

تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۱

چکیده

چین طی چهار دهه رشد اقتصادی مستمر، به دومین قدرت بزرگ جهان تبدیل شده است و بودجه نظامی آن نیز دومین بودجه نظامی جهان بعد از آمریکا است. در حال حاضر، این کشور در حوزه اقتصادی و دانش‌بنیان حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و شرکت‌های فناورانه در این کشور رشد چشمگیری دارند. چین به رغم نظام کمونیستی، در نگاه به نظام بین‌الملل در قیاس با دولت‌های کمونیست دیگر، سیاست و راهبرد متفاوتی را در پیش گرفت و برخلاف شوروی نه تنها اثری از فروپاشی در آن دیده نمی‌شود، بلکه طی چند دهه گذشته توانسته است ده‌ها میلیون انسان را از فقر نجات دهد و نظام اقتصادی خود را به الگویی قابل اعتماد و در خور توجه تبدیل کند. کتاب سیاست اقتصادی چین به تشریح روند سیاستگذاری و تصمیم‌گیری در چین پرداخته‌است و الگوهای رفتاری آن کشور در حوزه انرژی و سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین روابط با ایران را توضیح داده‌است. کتاب در شش فصل سازماندهی شده‌است.

در فصل اول با عنوان فرایند تصمیم‌گیری اقتصادی در جمهوری خلق چین، ساختار نظام سیاسی، روند تصمیم‌گیری و نهادهای عمومی غیردولتی در چین مورد واکاوی قرار گرفته‌است. در فصل دوم با عنوان شاخص‌های مهم اقتصادی مورد توجه دولت چین در سیاستگذاری‌ها، به شاخص‌های مهم اقتصادی در دوران قبل از شی جی پینگ و در دوران ریاست جمهوری وی اشاره دارد. فرایند تصمیم‌گیری اقتصادی و اهداف و شاخص‌های اقتصادی که در دوران پسامائو برای چین مناسب دیده شده‌اند، دو متغیر مهمی هستند که تا حدودی نقش اصلی را در موفقیت برنامه‌های توسعه چین ایفا کرده‌اند. اگرچه چین از حیث شاخص‌های دموکراسی و جایگاه جامعه مدنی از

وضعیت مناسبی برخوردار نیست، اما فرایند تصمیم‌گیری اقتصادی در این کشور به صورتی است که هر نوع ایده‌ای از سوی افراد خارج از حزب و اعضای حزب که در سطوح مختلف روستا، شهر، شهرستان و استان فعالیت می‌کنند، قابل طرح و بررسی است. همچنین با تعاملات مناسب بین نهادها و سازمان‌های دولتی و خصوصی، ضریب اتخاذ بهترین تصمیم‌ها در حوزه‌های مختلف اقتصادی فراهم شده است. البته اجماع در حول اهداف چین و شاخص‌هایی که می‌بایست برای رسیدن به اهداف تعیین شده در دستور کار قرار بگیرند، از معیارهای اصلی تبدیل شدن چین به دومین قدرت بزرگ اقتصادی جهان بوده است. انتخاب شاخص‌های مناسب اقتصادی نیز مشروط به فرایند تصمیم‌گیری درست است.

موضوعات فصل‌های سوم و چهارم که به ترتیب به امنیت انرژی چین در سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۹ میلادی و الگوی سرمایه‌گذاری خارجی چین می‌پردازد، از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین مسائلی هستند که تمامی کشورهای در حال توسعه از جمله ایران نیز با آن رو به رو بوده‌اند، زیرا این کشورها از یک سو، توانمند هستند تا در تامین امنیت انرژی چین که موتور محرکه رشد اقتصادی آن کشور است به ویژه در مورد نفت، نقش اصلی را ایفا کنند و از سوی دیگر، محیط‌هایی هستند که همواره نیاز به جذب سرمایه‌گذاری خارجی دارند.

فصل پنجم به تعاملات مالی و بانکی بین‌المللی چین و رقابت‌هایی که با سوئیفت دارد، اختصاص داده شده است. در اینجا این موضوع بررسی می‌شود که چین برای دست یافتن به هژمون، تا چه اندازه توانمند است تا با قدرت اقتصادی خود، به تعاملات مالی و بانکی جهانی شکل دهد. فصل ششم سیاست اقتصادی چین در قبال جمهوری اسلامی ایران در بازه زمانی ۲۰۱۳ لغایت ۲۰۲۲ میلادی را شامل می‌شود. در اینجا پس از بررسی تاریخچه روابط اقتصادی دو کشور، به حجم و نوع کالاها و محصولات وارداتی و صادراتی چین در ارتباط با ایران توجه شده است. سپس رویکرد انرژی‌محور چین به ایران و حوزه‌ها و میزان سرمایه‌گذاری آن تبیین می‌شود و در نهایت با بررسی اهداف چین و ایران در بلندمدت و کوتاه‌مدت، راهکارهایی به منظور کارآمدی سیاست‌گذاری ایران در قبال چین ارائه شده است.

۳- سیاست و حکومت در چین: از امپراتوری تا سوسیالیسم با مشخصات چینی

ابوالفضل علمایی فر

تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۴۰۳

چکیده

نویسنده از پژوهشگران صاحب‌نظر در زمینه جامعه‌شناسی سیاسی چین است که سال‌ها در این سرزمین تجربه زیسته دارد. نویسنده تحول شگرف و همه‌جانبه اتفاق افتاده در چین طی چهار دهه را در تاریخ بشر کم‌نظیر می‌داند؛ تحولی که طی آن جامعه‌ای با جمعیتی انبوه، ساختاری کشاورزمحور، اقتصادی ضعیف، با حافظه تاریخی پرشکوه، لیکن مجروح از بیش از یک قرن تحقیر و علاوه بر آن در سطح بین‌المللی منزوی و درگیر در منازعات ایدئولوژیک، توانست با اتخاذ تدابیری خردمندانه، با سرعت و چابکی بی‌نظیر، مسیری را که کشورهای غربی طی چهار قرن برای گذار از جامعه کشاورزمحور به سمت و سوی صنعت و مدرنیته پیمودند را در ظرف کمتر از چهار دهه طی نماید و در شمایل قدرتی بزرگ در سطح جهانی ظاهر شود و این تحول نه تنها یک کشور خاص، بلکه روندهای جهانی در حوزه‌های گوناگون را تحت تاثیر قرار داد و راهی نو در زمینه دستیابی به توسعه خودنمایی کرد. بر این اساس، دستیابی به شناختی همه‌جانبه از سیاست و حکومت در چین ضروری می‌باشد. به اعتقاد نگارنده، نگارش کتاب تلاشی در راستای پاسخ‌گویی به دلیل و فرایند طی شده در مسیر تحولات پیش‌گفته و همچنین توصیف ساختارها و تحلیل روندها و گامی برای شناخت چین امروز است. در این راستا، نویسنده سوالاتی را مطرح می‌کند:

مولفه‌های اصلی شکل‌دهنده سیاست و حکومت در چین کدام هستند و چگونه به نظام سیاسی این کشور قوام داده‌اند؟ مولفه‌های بنیادین شکل‌دهنده نظام سیاسی چین کدامند؟ رابطه بین حکومت و ملت در چین چگونه است؟ نقش نظام سیاسی در توسعه اقتصادی، حفظ انسجام و پویاسازی دیگر نهادهای اجتماعی، اقتصادی و

فرهنگی به چه شکل و به چه میزان است؟ مولفه‌های تاریخی و فرهنگ سیاسی چگونه بر عملکرد سیاسی تاثیرگذار بوده و افزایش ضریب نفوذ حکومت در جامعه را سبب می‌شود؟

کتاب به منظور بررسی موضوع در ده فصل سازماندهی شده‌است. اگرچه فصل‌ها عمدتاً به نهادهای سیاسی، تعاملات دولت با اقتصاد، اجتماع و فرهنگ و روند تصمیم‌سازی و اجرای آن می‌پردازند، اما تنها در محدوده توصیف و تشریح متوقف نشده و به بررسی چگونگی و نتایج حاصل از تعاملات نظام سیاسی با جامعه و نظام بین‌الملل پرداخته و می‌کوشند تا پاسخی در خور به علت پویایی، کارآمدی و قدرت تطبیق‌سازی نظام سیاسی چین با تحولات دوران مدرنیته عالی ارائه دهند. موضوعات فصل‌های کتاب عبارتند از:

فصل نخست: تاریخ چین، از امپراتوری تا جمهوری خلق؛

فصل دوم: سپهر فکری و مولفه‌های هویتی؛

فصل سوم: حزب کمونیست چین؛

فصل چهارم: ساختار حزب کمونیست چین؛

فصل پنجم: نظام سیاسی چین؛

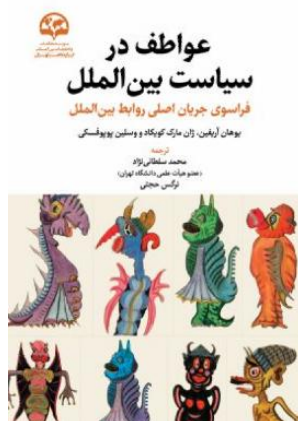
فصل ششم: سیاست دفاعی و ساختار نظامی؛

فصل هفتم: سیاست خارجی چین؛

فصل هشتم: پیشینه تاریخی و تحول در سیاست خارجی؛

فصل نهم: اقتصاد و سیاست؛

فصل دهم: سیاست و حکومت در چین و برآیند نهایی.

۴- عواطف در سیاست بین‌الملل: فراسوی جریان اصلی روابط بین‌الملل

یوهان آریفین، ژان مارک کویکاد، وسلین پوپوفسکی

محمد سلطانی نژاد، نرگس حجتی‌رمضانی

تهران: ابرار معاصر تهران، ۱۴۰۱

چکیده

یوهان آریفین، مدرس ارشد در موسسه مطالعات سیاسی، تاریخی و بین‌المللی دانشگاه لوزان است. ژان مارک کویکاد، استاد حقوق و امور بین‌الملل و مدیر بخش امور جهانی در دانشگاه راتگرز است. وسلین پوپوفسکی، معاون دانشکده حقوق و مدیر اجرایی مرکز مطالعات سازمان ملل در دانشگاه جهانی جیندال هند است. موضوع کتاب متمرکز بر این است که عواطف چگونه می‌توانند به تبیین برآوردها در روابط بین‌الملل کمک کنند. اکنون تا اندازه زیادی پذیرفته شده است که عواطف همانگونه که در روابط چهره به چهره یا سیاست داخلی نقش ایفا می‌کنند، در سیاست جهانی نیز نقش دارند. دانشمندان روابط بین‌الملل نیز به دنبال تاکید بر نقش عواطف از زاویه‌ای متفاوت از تصمیم‌گیری هستند و در این راستا، مجموعه‌ای از تحقیقات شروع به بررسی چگونگی عملکرد وضعیت‌های متفاوت عاطفی مانند خشم، تحقیر یا انتقام در شرایط خاص بین‌المللی کرده‌اند. کتاب در دو بخش و هفده فصل سازماندهی شده است.

بخش اول با عنوان به سوی تحلیل بینارشته‌ای عاطفه در روابط بین‌الملل، شامل مقالاتی از علوم سیاسی، روان تحلیل‌گری، فلسفه، تاریخ، جامعه‌شناسی، اقتصاد و حقوق است. در این بخش، نقش عواطف در سیاست بین‌الملل از منظر مجموعه‌ای از رشته‌ها و روش‌های تحقیق مورد بررسی قرار می‌گیرد. در بخش دوم با عنوان عواطف در تصمیم‌گیری سیاست خارجی، جنگ و صلح بر عواطف در تصمیم‌گیری‌های سیاست خارجی تمرکز دارد. در این

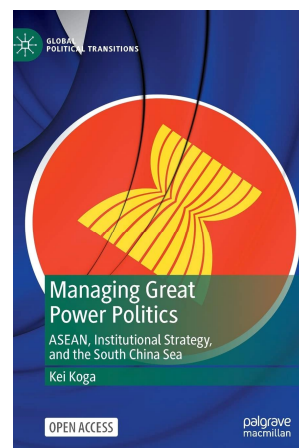
بخش این موضوع مورد توجه قرار می‌گیرد که اگر آرمان‌های عقلانی کورکورانه پذیرفته شوند و به تاثیر عواطف بر سیاست‌گذاران توجه نشود، ممکن است در برخی موارد درک ما از تصمیم‌گیری درست نباشد.

به عبارتی، دو موضوع اصلی کتاب این است که نخست، خرد نمی‌تواند کاملاً از عاطفه جدا شود و دیگر اینکه، عواطف طرح‌واره‌هایی خوب برای درک منازعه و همکاری در روابط بین‌الملل به شمار می‌آید. ژان مارک کویکاد یکی از نویسندگان اثر در پایان کتاب با توجه به اینکه جریان اصلی در رشته روابط بین‌الملل ویژگی‌های متمایز بسیاری دارد، اما نادیده گرفتن عواطف و اشتیاق‌ها یکی از ایرادات اصلی آن محسوب می‌شود، چهار پیشنهاد در مورد گنجاندن عواطف و اشتیاق‌ها در مطالعه روابط بین‌الملل مطرح می‌کند که عبارت است از: وارد کردن عواطف در جریان اصلی روابط بین‌الملل؛ توسعه یک تحلیل نظام‌مندتر از عواطف و اشتیاق‌ها در روابط بین‌الملل؛ ارتقای تغییرات نهادی در چگونگی تدریس و مطالعه روابط بین‌الملل؛ و ترغیب به گنجاندن عواطف و اشتیاق‌ها در نظریه سیاسی و بین‌المللی.

1- Managing great power politics: ASEAN, institutional strategy, and the South China Sea

Kei Koga

Singapore: Palgrave Macmillan, 2022

چکیده

نویسنده اشاره می‌دارد، در دوران پس از جنگ سرد، آمریکا به عنوان تنها ابرقدرت، نظم بین‌المللی را تا حد زیادی بر اساس اصول لیبرالی خود شکل داد، اما در قرن ۲۱ به طور فزاینده‌ای با چالش‌های راهبردی متعدد مواجه است و از همه مهمتر، حضور اقتصادی و نظامی فزاینده چین در شرق آسیا به مهم‌ترین پدیده ژئوپلیتیکی در جهان تبدیل شده است. در حالی که انتظار می‌رود برتری آمریکا در آینده نزدیک همچنان باقی بماند، اما قابلیت‌های فردی آن برای تعریف نظم بین‌المللی احتمالاً به طور نسبی کاهش خواهد یافت و در این زمینه واقع‌گرایان استدلال می‌کنند که در این جابه‌جایی قدرت، مهم‌ترین متغیر، رقابت راهبردی و صف‌بندی میان قدرت‌های بزرگ است. از دهه ۲۰۱۰ میلادی، چین، اتحادیه اروپا، هند، ژاپن، روسیه و آمریکا را می‌توان قدرت‌های بزرگ در نظر گرفت که بر این اساس، بررسی روابط در حال تغییر آنها پیامدهای مهمی را برای ترسیم چشم‌انداز راهبردی جهانی ارائه می‌دهد. اما آنچه در بررسی این روابط مورد توجه قرار نگرفته است، نقش قدرت‌های غیربزرگ و نهادهای آنها یعنی نهادهای امنیتی منطقه‌ای است. نهادهای امنیتی منطقه‌ای که در بسیاری از نقاط جهان وجود دارند، با پرورش اصول، هنجارها و قوانین خود منطقه، راه‌هایی را برای شکل‌دهی به نظم منطقه‌ای مورد توجه قرار می‌دهند.

نهادهای امنیتی منطقه‌ای مانند آسه‌آن، اتحادیه آفریقا، جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا، شورای همکاری خلیج فارس و انجمن همکاری منطقه‌ای جنوب آسیا تلاش کرده‌اند تا روابط بین دولتی منطقه‌ای خود را تقویت کرده و ظرفیت‌های خود را برای رسیدگی به مسایل سیاسی و امنیتی منطقه‌ای افزایش دهند. البته اگرچه نهادهای امنیتی منطقه‌ای اختیار تعیین قوانین و هنجارهای منطقه‌ای را ندارند، اما از نفوذ دیپلماتیک کافی برای شکل‌دهی به رفتار و ترجیحات قدرت‌های بزرگ برخوردار هستند. بر این اساس، کتاب مدیریت سیاست قدرت‌های بزرگ، متمرکز بر آسه‌آن به عنوان یک نهاد امنیتی منطقه‌ای در آسیا می‌باشد و راهبردهای نهادی که آسه‌آن و نهادهای تحت رهبری آن برای مدیریت سیاست قدرت‌های بزرگ در دریای چین جنوبی به کار گرفته‌اند را بررسی می‌کند. در این خصوص، کتاب با ارائه نظریه‌ای در مورد استراتژی نهادی، استدلال می‌کند که نهادهای امنیتی منطقه‌ای در جنوب شرق آسیا، مثل آسه‌آن و نهادهای تحت رهبری آن، از دهه ۱۹۹۰ میلادی، استراتژی‌های نهادی خود را در قبال دریای چین جنوبی تدوین کرده و سیاست قدرت‌های بزرگ را هدایت کرده‌اند. کتاب ضمن اشاره به ظرفیت‌ها و محدودیت‌های راهبردی آسه‌آن و نهادهای تحت رهبری آن، پیامدهایی را برای نقش آینده آسه‌آن در منطقه ایندوپاسفیک ارائه داده و درکی از کاربردهای راهبردی نهادهای امنیتی منطقه‌ای ارائه می‌کند.

ردیف	عنوان - پدیدآور - مأخذ
۱	اختلافات پادمانی جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی / عباس یزدانی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۷۶-۸۲.
۲	چالش‌های موجود در حوزه دیپلماسی عمومی با افغانستان / سیدعباس بدری‌فر. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۸۶-۸۳.
۳	دیپلماسی دفاعی با تأکید بر پدافند غیرعامل / حمید زینلی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۹۴-۸۷.
۴	پروژه بندر عمیق آنالکلیا و رقابت قدرت‌ها در گرجستان / سیدمحمد موسوی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸.
۵	الحاق اندونزی به سازمان همکاری اقتصادی و توسعه: چالش‌ها و فرصت‌ها / محمدرضا شعبانی‌علیکلایه. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۹۸-۱۰۲.
۶	اسلام‌هراسی در آفریقا / سیدناصر غفاری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۱۰۶-۱۰۳.
۷	معرفی مقاله: آیا راه‌حل دو دولتی می‌تواند مطمئن باشد؟. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۱۲۰-۱۰۷.
۸	آثار منفی اقدامات قهری یکجانبه بر وضعیت مهاجرت در کشورهای تحت تحریم: مطالعه موردی جمهوری اسلامی ایران و پرتغال / هانیه جمشیدی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۳۸، خرداد؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۸: ۱۴۰-۱۳۱.
۹	نورد استریم: سلاح ژئوپلیتیک بحران اوکراین / مریم عبادی. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۲۴-۳.
۱۰	علل و تبعات امنیتی بحران زیست‌محیطی دریاچه بالخاش / سیدمهدی حبیبی. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۵۴-۲۵.
۱۱	ایران و ژئوپلیتیک دالان زنگه‌زور / علی ناصری. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۹۴-۵۵.
۱۲	انطباق راهبردی سیاست خارجی چین در منطقه خاورمیانه / محمدرضا فرجی. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۱۲۰-۹۵.
۱۳	طالبان و سازمان همکاری شانگهای: تأثیر تعامل امنیتی بر سیاست و اقتصاد / علیرضا انصاری‌کارگر. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۱۵۸-۱۲۱.

۱۴	جنگ اول و دوم قره‌باغ: رویکرد ایران و روسیه / فاطمه عرفانی. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۱۹۶-۱۵۹.
۱۵	پیامدهای جنگ روسیه و اکراین در حوزه انرژی و امنیت ژئوپلیتیکی ایران / افسانه حق‌بین. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۲۲۴-۱۹۷.
۱۶	نظم امنیتی آسیای مرکزی بعد از ۲۰۲۱: ملاحظات راهبردی ایران / سیدحسن میرفخرائی. - فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز. ۱۴۰۳، بهار؛ جلد ۳۰، شماره ۱۲۵: ۲۴۴-۲۲۵.
۱۷	جایگاه آمریکای لاتین در نظام بین‌الملل و نگاه جمهوری اسلامی به آن / عیسی کاشی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، تیر؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۹: ۷-۵.
۱۸	مهاجرت، مسئله دیرینه آمریکا و مکزیک / علیرضا قزلی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، تیر؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۹: ۱۲-۸.
۱۹	ابعاد حضور چین در آمریکای لاتین و کارائیب: چالش‌های آمریکا و اتحادیه اروپا برای مقابله با این روند / جواد حیدری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، تیر؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۹: ۲۱-۱۳.
۲۰	آرژانتین: افول تدریجی یک قدرت / امیرهوشنگ امیری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۳، تیر؛ جلد ۳۸، شماره ۳۷۹: ۳۸-۳۲.

NO.	TITLE - AUTHOR - SOURCE SERIALS
1	The Axis of Upheaval: How America's Adversaries Are Uniting to Overturn the Global Order/ Andrea Dendall - Taylor And Richard Fontaine.- Foreign Affairs. 2024, May/June; Vol.103, No.3: 50-64.
2	The Five Futures of Russia and How America can Prepare for Whatever Comes Next/ Stephen Kotrin.- Foreign Affairs. 2024, May/June; Vol.103, No.3: 64-83.
3	War Unbound: Gaza, Ukraine, and the Breakdown of International Law/ Oona.A Hathaway.- Foreign Affairs. 2024, May/June; Vol.103, No.3: 84-96.
4	Iran's Order of Chaos: How the Islamic Republic Is Remaking the Middle East/ Suzanne Maloney.- Foreign Affairs. 2024, May/Jun; Vol.103, No.3: 97-109.
5	Israel's Forever War: The Long History of Managing - Rather Than Soloing - the Conflict/ Tom Segev.- Foreign Affairs. 2024, May/Jun; Vol.103, No.3: 110-124.
6	The Case for Progressive Realism: Why Britain Must Chart a New Global Course.- Foreign Affairs. 2024, May/Jun; Vol.103, No.3: 110-124.
7	Spy and Tell: The Promise and Peril of Disclosing Intelligence for Strategic Advantage/ David V. Gioe.- Foreign Affairs. 2024, May/Jun; Vol.103, No.3: 138-152.
8	Climate Policy Is Working: Double Down on What's Succeeding Instead of Despairing Over What's Not/ Kelly Sims Gallagher.- Foreign Affairs. 2024, May/Jun; Vol.103, No.3: 153-166.
9	Making Attrition Work: A Viable Theory of Victory for Ukraine-/ Franz- Stefan Gady.- Survival. 2024, February/March; Vol.66, No.1: 7-23.
10	America Needs a Realistic Ukraine Debate/ Christopher S.Chivviis.- Survival. 2024, February/March; Vol.66, No.1: 25-40.